

Raadsvergadering

14 december 2017

Nummer

17-108

Onderwerp Regionale koers Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang

Aan de raad,

Onderwerp

Regionale koers Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang

Gevraagde beslissing

1. In te stemmen met de regionale koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16.

Grondslag

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, in een samenhangend verband met uitvoering Wet langdurige zorg en Zorgverzekeringswet en de wet forensische zorg (justitie). Tevens is de jeugdwet belangrijk. Personen vanaf 18 jaar vallen hier niet meer onder en worden vanaf 18 jaar vaak ondersteund vanuit beschermd wonen. Dit visie document is tot stand gekomen in U16 verband.

Relatie met Strategische Agenda

De regionale koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16 is een vervolgstap in de decentralisaties van zorg en de ontwikkelingen van de participatiemaatschappij.

Pijler 2 van de Strategische agenda Bunnik 2016, stelt dat preventie beter is dan zorg en dat wanneer toch zorg nodig is, dit gestoeld zal zijn op stimulering van eigen kracht en -zo veel mogelijk- meedoen, participeren. De decentralisatie van beschermd wonen en maatschappelijke opvang sluit aan bij deze pijler. Met deze decentralisatie wordt beoogd om goede zorg dichtbij de inwoners (lokaal) te realiseren.

Inleiding

Landelijk is gekozen voor een andere aanpak van Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang met als basis het rapport van de commissie Dannenberg.

Leidende principes van de regionale koers opvang en beschermd wonen U16 zijn:

- Eigen verantwoordelijkheid, keuzevrijheid en wederkerigheid zijn vanzelfsprekend;
- normaliseren en uitgaan van de mogelijkheden van de cliënt;
- ruimte voor professionele afwegingen en beslissingen;
- realisering van een eenvoudig systeem;
- Lokaal wat lokaal kan, regionaal wat een meerwaarde heeft.

Waar vroeger het grootste gedeelte van beschermd wonen in onze vier Utrechtse regio's in een intramurale voorziening plaatsvond zal met ingang van 1 januari 2020 het leeuwendeel van de begeleiding en eventue-

eel behandeling in de wijk plaatsvinden. Bij maatschappelijke opvang (daklozenopvang) blijft het grootste gedeelte binnen de grenzen van de centrumgemeente Utrecht. Echter ook hier wordt gekozen voor een verdergaande decentralisering met crisisopvang (pitstops) in de regiogemeenten.

Het afgelopen jaar is regionaal hard gewerkt aan een Verandertraject beschermd wonen en maatschappelijke opvang (BW en MO). Hierbij hebben themasessies plaatsgevonden, zijn innovatieve trajecten gestart en hebben vele ambtelijke en bestuurlijke overleggen plaatsgevonden. Naast bestuurders en ambtenaren zijn zorginstellingen, ervaringsdeskundigen en cliëntenvertegenwoordigers in dit traject betrokken.

De bedoeling is in december de regionale koers ter besluitvorming voor te leggen aan alle gemeenteraden. De periode 2018-2019 zal worden gebruikt voor een verdere concretisering en experimenteerfase met pilots. In deze periode zullen tevens de financiële contouren van het verandertraject vanuit het Rijk zichtbaar worden. Eind 2019 tenslotte wordt dit onderwerp als e.e.a. verder is geconcretiseerd, opnieuw ter besluitvorming voorgelegd aan de U16 gemeenteraden

Beoogd effect

Personen die dakloos en/of kwetsbaar zijn als gevolg van een psychische problematiek en/of licht verstandelijke beperking hebben waar mogelijk een eigen woonplek, worden naar behoefte ondersteund en kunnen hun individuele capaciteiten en talenten zoveel mogelijk benutten.

Argumenten

1.1 Hiermee maximale ruimte wordt geboden aan een zo groot mogelijke participatie van GGZ cliënten aan de samenleving

Waar in vroegere tijden nogal eens de neiging bestond GGZ cliënten ver weg te houden van de "normale" samenleving wordt hier juist uitgegaan van cliënten die in hun eigen vertrouwde woonomgeving zorg en begeleiding ontvangen. Cliënten kunnen vaak meer dan wordt gedacht : met de juiste begeleiding kunnen zij vooruitgang boeken op de "participatieladder".

1.2 Er zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de inbreng van ervaringsdeskundigen, cliënten en vertegenwoordigers van cliënten

Bij de vormgeving van dit traject is steeds volop ruimte geboden aan de inbreng van ervaringsdeskundigen, cliënten en hun vertegenwoordigers. Zij zijn immers als geen ander in staat te treden in de ervaringswereld van GGZ cliënten. Ervaringsdeskundigen worden ook steeds meer professioneel betrokken bij zorgtrajecten en zorgorganisaties. Ze krijgen bij bv innovatieve trajecten extra ruimte (denk aan de Enik academie voor en door ervaringsdeskundigen, de buurtcirkels). Bij de verdiepingssessies zijn cliënten en ervaringsdeskundigen steeds uitgenodigd. Lokaal is inbreng gevraagd aan adviesraden en participatienetwerken.

1.3 Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen kunnen alleen in een regionaal kader via samenwerking van gemeenten vormgegeven worden, zowel financieel als beleidsmatig.

De verandering zal een proces van jaren zijn waarbij de U16 gemeenten in overleg met cliënten en zorgaanbieders , de ondersteuning stap voor stap zullen doorvoeren. De regionale koers is het kader waarbinnen de toekomstige veranderingen worden gerealiseerd. Op basis van een samenwerkingsagenda zullen de komende jaren op vele plaatsen in de U16 regio pilots lopen die de basis kunnen zijn voor de definitieve verandering. Door lerend te ontwikkelen kunnen wij te zijner tijd de exacte richting bepalen. In 2019 zal het naar verwachting mogelijk zijn om op basis van de pilots en beleidsuitwerkingen de verdere uitwerking per gemeente te realiseren. Tot die tijd blijft de huidige taakverdeling tussen centrumgemeente en regiogemeenten grotendeels van toepassing. Het is dan ook naar verwachting mogelijk om in 2019 een goed beeld te schetsen over opbouw van capaciteit in iedere gemeente en de afbouw van voorzieningen in de centrumgemeente.

1.4 Uiteindelijk maken wij de stap van wonen in een instelling naar zelfstandig wonen met begeleiding pas als dit haalbaar is voor een cliënt en zijn of haar omgeving. Dit is een proces van maatwerk op individueel niveau.

Niet iedereen zal (direct) in een eigen woning kunnen wonen. Als veiligheid in het geding is of als de benodigde gespecialiseerde hulpverlening schaars is, zijn er bovenregionale voorzieningen beschikbaar. Hierop zal met name een beroep worden gedaan door personen met een zware verslaving en/of zware psychische problematiek en/of gedragsproblematiek. Omdat deze voorzieningen bedoeld zijn voor personen uit de gehele regio, dragen alle U16 gemeenten bij aan de financiering van deze regionale voorzieningen. De exacte vormgeving hiervan moet nog worden uitgewerkt.

1.3 *Lokaal cliëntperspectief betrekken bij de uitwerking van dit document*

Bij de totstandkoming van dit document is in het algemeen ruimschoots bijgedragen door ervaringsdeskundigen en is het cliëntperspectief goed vertegenwoordigd. Echter, nog niet gemeente Bunnik specifiek. In de komende periode van verdere uitwerking van de regionale en lokale opgaaf zal de adviesraad Sociaal Domein worden betrokken alsmede inwoners en eventuele vertegenwoordigers die ggz-zorg behoeven.

Kanttekeningen

1.1. *Bij dit item zijn er overlappingen met het onderwerp psychisch verwarde personen*

De doelgroepen psychisch verwarde personen en cliënten BW en MO sluiten op elkaar aan en zijn soms overlappend. Hier is bij de vormgeving van dit document rekening gehouden. Bij gemeente Bunnik is bovendien met de uitvoering aan de pilot sluitende aanpak verwarde personen een belangrijke schakel voor ondersteuning bij acute situaties ingevuld.

1.2. *Er bestaan zorgen omtrent het draagvlak en acceptatie in de wijk van een groeiende groep GGZ cliënten in de wijk.*

Vaak krijgen ambtenaren en bestuurders vragen omtrent draagvlak in de wijk. Er bestaat bezorgdheid over personen die "door het lint gaan" en zichzelf en anderen schade kunnen berokkenen. Alhoewel niets kan worden uitgesloten kunnen hiervoor oplossingen worden geboden met stimulering van informele netwerken, een groeiende betrokkenheid van wijkmanagers en wijkteams, ondersteuning van mantelzorgers, lokale meldpunten etc. Iedere gemeente zal hierin zijn eigen keuzes maken.

1.3. *In hoeverre zijn lokaal ook cliënten betrokken bij de totstandkoming van dit document ?*

Bij de totstandkoming van dit document is niet door cliënten uit Bunnik specifiek bijgedragen aan de totstandkoming. Er zijn wel enkele cliënten uit Bunnik die beschermd wonen of bij maatschappelijke opvang verblijven. Deze zijn door de cliëntvertegenwoordiging via de diverse instellingen vertegenwoordigd.

Kosten, baten en dekking

Uitgangspunten is de decentralisatie van budgetten voor BW en MO naar alle gemeenten in Nederland. De verdeelcriteria hiervoor staan op dit moment echter niet vast. Ook kan er gebruik worden gemaakt van een "ingroeitraject" waarbij de budgettaire overheveling in fasen gerealiseerd wordt.

Binnen onze Utrechtse regio's zijn de eerste gesprekken gevoerd over de consequenties van een en ander. Hierbij komen aspecten als risicodeling, verrekening tussen gemeenten etc. ook aan de orde. Een en ander is op dit moment nog niet uitgekristalliseerd.

Voor eventuele uitbreiding van lokale uitvoering en samenwerking voor de doelgroepen, is budget opgenomen in de transformatie-agenda onder Langer zelfstandig Thuiswonen. Regionale pilots zullen eventueel in 2019 worden gestart. Hiervoor zal, wanneer nodig, in gebruikelijke raadsstukken budget worden opgenomen.

Uitvoering

September 2017 :	behandeling in de colleges van de U16
December 2017 :	behandeling in de gemeenteraden van de U16
2018-2019:	verdere concretisering en uitvoering van pilots, helderheid over financiële kaders en het aantal cliënten per gemeente

Eind 2019: verdere definitieve besluitvorming door de gemeenteraden als nadere concretisering en financiële uitwerking BW en MO duidelijk zijn
1 januari 2020: in principe invoering decentralisering BW en MO

Regionaal:

Het regionale programmateam heeft de opdracht voor de regionale samenwerking voor visievorming afgegeven. De regionale beleidsgroep Beschermd Wonen zal dit najaar de eerste stappen ondernemen, om een inventarisatie op de gezamenlijk regionale opgave te maken.

Lokaal:

Voor goede GGz-zorg die thuis wonen is het essentieel dat samen met de zorgaanbieders, inwoners en cliëntvertegenwoordigers gekeken naar wat nodig is om de opdracht die op ons af komt zo goed mogelijk te vervullen. Vanaf 2018 zal deze samenwerking verder vormgegeven moeten worden.

Bijlagen

- Regionale koers Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang U16

Ter inzage

-nv.t

Odijk, 10 oktober 2017

Burgemeester en wethouders van Bunnik,
de secretaris, de burgemeester, wnd.

dhr. mr. G. Veenhof

dhr. R. van Schelven

Nummer

17-108

De raad van de gemeente Bunnik;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 oktober 2017;

b e s l u i t :

1. In te stemmen met de regionale koers maatschappelijke opvang en beschermd wonen U16.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 14 december 2017.

De raad voornoemd,

de griffier

de voorzitter

Procedure raadsvoorstel / besluit

		<i>Digitaal beschikbaar bij griffie</i>
Onderwerp	<i>Regionale koers Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang</i>	☒ Ja ☐ Nee
Bijgevoegde stukken	<i>Regionale Koers Beschermd Wonen an Maatschappelijke Opvang U16</i>	☐ Ja ☐ Nee
Ter inzage		☐ Ja ☐ Nee
Inhoud besluit B&W		
Datum besluit B&W	10-10-2017	
In Voorrondes Open Huis	Bespreken	
Bijzonderheden		
<i>Gewenste planning</i>		
Open Huis	23-11-2017	
Raad	14-12-2017	
Uiterste datum Raad	n.v.t.	
<i>Agenda Commissie</i>		
Datum bespreking	n.v.t.	
Opmerkingen		